

בש"פ 8766/15 - אורון זנטי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 8766/15

לפני: כבוד השופט ח' מלצר

העורר: אורון זנטי

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל
ערר על החלטת בית המשפט המחוזי נצרת (כב' השופט
י' בן-חמו) מתאריך 10.12.2015, ב-מ"ת
51353-10-15 בדבר מעצרו של העורר עד תום
ההליכים נגדו

תאריך הישיבה: ט"ז בטבת התשע"ו (28.12.2015)

בשם העורר: עו"ד קובי סודרי

בשם המשיבה: עו"ד אופיר טישלר

החלטה

1. לפני ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי נצרת (כב' השופט י' בן-חמו) ב-מ"ת 51353-10-15, בגדרה הוחלט כי העורר ישהה במעצר מאחורי סורג ובריח עד תום ההליכים המתנהלים נגדו.

להלן אביא את עיקרי הנתונים הצריכים לעניין.

רקע עובדתי

2. בתאריך 26.10.2015 הוגש נגד העורר כתב אישום, המייחס לו ארבעה אישומים, שעניינם בעבירות הבאות: קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (עבירה לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין)) יחד עם סחיטה באיומים (עבירה לפי סעיף 428 סיפא לחוק העונשין), והעלבת עובד ציבור (עבירה לפי סעיף 288 לחוק העונשין).

על פי האמור בכתב האישום, העורר יצר באופן שיטתי מצג שווא בפני שלושה אנשים שונים ובשלושה מקרים, לפיו עומדים לפגוע בחייהם, או בבני משפחתם, בגין קשר שהם ניהלו עם בחורה שהיתה למעשה או דמות פיקטיבית, או שפעלה מטעמו של העורר, וזאת אלא אם כן הם ישלמו סכום כסף שנדרש מהם להשתקת הדברים. שניים מאותם אנשים, שחששו לחייהם, העבירו לעורר סכומי כסף, והאדם השלישי פנה למשטרה טרם העברת הכספים - ודיווח על הסחיטה. האישום הנוסף נוגע להעלבת השוטר בתחנת המשטרה בה העורר נחקר.

יחד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו.

3. בגדרי דיון שהתקיים בתאריך 11.11.2015, העורר הסכים לקיומן של ראיות לכאורה, בכפוף להסתייגויות שהיו לו באשר להיקף העבירות ולתפקיד העברייני שניתן לייחס לו - מה שלשיטתו מביא להפחתה מעוצמתן של הראיות. לפיכך, מבלי להכריע בשלב זה בשאלות האמורות - בית המשפט המחוזי הנכבד הורה על עריכת תסקיר מעצר בעניינו של העורר (להלן: התסקיר).

4. לאחר קבלתו של התסקיר, ושמיעת טיעונים משלימים בדיון שנערך בתאריך 06.12.2015 - בית המשפט המחוזי הנכבד קבע, בתאריך 10.12.2015 כי בשלב האמור אין צורך לערוך ניתוח מקיף ומעמיק של הראיות, וניתן להסתפק בקביעה לפיה נראה כי אין בהסתייגויותיו של ב"כ המשיב כדי להחליש מעוצמתן של הראיות לכאורה. משכך, הורה בית המשפט המחוזי הנכבד על מעצרו של העורר מאחורי סורג ובריח עד תום ההליכים נגדו. בהנמקה - בית המשפט המחוזי הנכבד דחה את חלופת המעצר שהוצעה על ידי העורר, שדיברה ב"מעצר בית" בבית הוריו של העורר תחת משמורתם של בני משפחתו: אמו, אביו ואחיו. החלטת בית המשפט הנ"ל באה חרף התרשמותו החיובית של התסקיר מבני המשפחה שהוצעו כמשמורנים וזאת בשים לב לכך שבתסקיר לא הובעה עמדה בעניין שחרורו של העורר מהמעצר.

לשם השלמת התמונה יצוין כי ההליך העיקרי מצוי בשלביו הראשוניים (לאחר קיום הקראה).

טיעוני העורר

5. לטענת העורר, שגה בית המשפט המחוזי ביחס למידת המסוכנות שיוחסה לו, וכן ביחס להיקפן ולחומרתן של העבירות

בהן הוא מואשם. לשיטתו, קיימת בעניינו מסוכנות נמוכה, שאיננה מצדיקה מעצר עד לתום ההליכים מאחורי סורג וברית. לטענתו של העורר, הנזקים שנגרמו למתלוננים היו במדרג ובהיקף נמוכים יחסית, שכן האיומים הנטענים לא מומשו, ולא נגרמה כל פגיעה בגוף, או היזק לרכוש. כן נטען כי הראיות כנגד העורר הינן ברוב הפרשות (למעט אחת) ראיות נסיבתיות בלבד, וכי למעשה חלקו באירועים שיוחסו לו היה קטן, וכי הוא איננו הגורם שזם את ביצוע המעשים העברייניים. כך, נטען כי ממצאיו של התסקיר אינם מעידים על רמת מסוכנות גבוהה מהעורר, שכן נאמר שם כי קיים סיכון להישנות התנהגות פורצת גבולות רק באם יחזור לסביבה הבעייתית בה הוא בילה עובר למעצרו.

מעבר לכך לטענת ב"כ העורר - בית המשפט המחוזי שגה בקביעתו כי החלופה שהוצעה על ידי העורר איננה מאיינת את המסוכנות הנשקפת ממנו, וכן בקביעתו כי היא חלופה בעייתית מעצם טבעה. זאת לטענתו של העורר מכיוון ששירות המבחן מצא את הוריו ואחיו כגורמים המסוגלים לפקח עליו, וכן מכיוון שניתן לאיין כל חשש להישנות העבירות על ידי כך שיאסר עליו השימוש באמצעי תקשורת שבאמצעותם בוצעו העבירות המיוחסות לו. לפיכך נטען כי יש להורות על שחרורו של העורר לחלופת מעצר בבית הוריו, או להורות על מעצרו באיזוק אלקטרוני בבית הוריו, ובפיקוחם של בני משפחתו.

הדין בבקשה

6. בדיון שנערך לפני, חזר בא-כוח העורר על טענותיו בערר שהגיש. בא-כוחו של העורר הדגיש כי לשיטתו - הראיות אינן מלמדות כי העורר היה יוזם הפעילות העבריינית, והוסיף כי אין לעורר כל עבר פלילי קודם לפרשות, מושאי כתב האישום.

7. המשיבה טענה מנגד כי לא ניתן לשחרר את העורר לחלופת מעצר, או לאזקו אלקטרונית בבית הוריו, וזאת נוכח המסוכנות הנשקפת מן העורר, וכן מכיוון שלשיטתה חומר הראיות מלמד על כך שתפקידו של העורר במכלול היה תפקיד משמעותי. עוד גרסה המשיבה כי בני משפחתו של העורר לא מהווים גורם מרתיע עבורו. המשיבה טענה בנוסף כי העבירות בהן מואשם העורר מקימות חשש לשיבוש הליכי המשפט.

8. במהלך הדיון הצעתי לצדדים לבחון חלופות נוספות שבהן יוכל העורר לשהות בתנאים של איזוק אלקטרוני במקום מרוחק. משפחתו של העורר ביקשה להציג מיקום חלופי, שאיננו בית משפחתו של העורר, בו יוכל העורר לשהות בתנאי מעצר באיזוק אלקטרוני. המשיבה חזרה על עמדתה כי בנסיבות, לא קיימת חלופה שיש בה כדי לאיין את מסוכנותו של העורר, ולכן מתבקשת הכרעה בערר.

לכך אפנה איפוא עתה.

דין והכרעה

9. לאחר העיון בערר ושמיעת טענות ב"כ הצדדים - הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להתקבל בחלקו, במובן זה שהעורר יציג לבית המשפט המחוזי בנצרת הנכבד חלופה ל"מקום פיקוח" (כמשמעו בסעיף 22א לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה -

מעצרים), תשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים)), שתעמוד בתנאים הבאים: תהיה מרוחקת 100 ק"מ לפחות ממקום מגוריו והמשמורנים בה יהיו הוריו ואחיו שאושרו על ידי שירות המבחן; איזוק אלקטרוני; הפקדה כספית וערבות הן מצד העורר והן מצד כל אחד מן המשמורנים הנ"ל; צו עיכוב יציאה מן הארץ והפקדת דרכון, איסור מוחלט על יצירת קשר עם מי מהמעורבים בפרשה, וניתוק תקשורת, הכל כמפורט בפיסקה 12 להלן.

הטעמים להחלטתי יובאו מיד בסמוך.

10. הארכת מעצרו של נאשם עד תום ההליכים נגדו מחייבת, כידוע, קיומם של שלושה תנאים מצטברים: עילת מעצר, ראיות לכאורה, והעדר חלופת מעצר מתאימה (ראו: סעיף 21 לחוק המעצרים). אכן דומה כי בנידון דידן קמה פה עילת מעצר. כמו כן, אין חולק על עצם קיומן של ראיות לכאורה, אף כי יתכן וקיימת כאן מחלוקת באשר לעוצמתן של הראיות ופריסתן. משכך, נותר עדיין לבחון את האפשרות לקיומה של חלופה כנגד מעצר מאחורי סורג ובריה.

11. אכן קיימת נטייה להחמיר בנושא של מעצר עד תום ההליכים במקרים של סחיטה באיומים, ואולם גם בעבירות אלו חלה ההוראה המפורשת המנויה בסעיף 21(ב)(1) לחוק המעצרים, לפיה מעצר כזה יושת רק אם סבר בית המשפט כי "לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה ותנאי שחרור, שפגיעתם בחירותו של הנאשם פחותה" (ראו: בש"פ 5537/15 גנגינה נ' מדינת ישראל (30.08.2015) (להלן: עניין גנגינה); בש"פ 796/12 איפרגן נ' מדינת ישראל (30.01.2012) (להלן: עניין איפרגן); בש"פ 6245/10 מרקוס נ' מדינת ישראל (21.09.2010)). האמור לעיל נכון ביתר שאת בענייננו, מכיוון שככל הנראה המדובר הוא במקרי סחיטה באיומים שלא הייתה אלימות בצידי - מצבים שלגביהם אף חזקת המסוכנות איננה קמה באופן אוטומטי (ראו: עניין איפרגן; בש"פ 6232/04 אברג'ל נ' מדינת ישראל (22.07.2004)).

עם זאת, בדומה לבית המשפט המחוזי הנכבד - אף אני סבור כי אין בחלופת מעצר בבית הוריו של העורר כדי לאיין את מסוכנותו, שהרי יש קושי בהחזרת העורר לסביבה ממנה הושפע לרעה. בצד קביעה זו אני סבור כי בעניינו של העורר אין לשלול את קיומה של חלופה אחרת שיהיה בה כדי להעמיד גבול ורסן ממשיים בפני מסוכנותו של העורר, זאת בפרט באם חלופה זו תהיה בתנאים של "מעצר בית" מלא, בצירוף איזוק אלקטרוני וניתוק תקשורת (השוו: עניין גנגינה).

12. בדיון שהתקיים בפני, משפחתו של העורר הביעה רצון ונכונות לאתר מקום שניתן יהיה לשהות בו במעצר בפיקוח אלקטרוני, ושאיננו נטוע בסביבתו הרגילה של העורר. מכיוון שכך, ובהתחשב בעובדה כי הערכאה הדיונית היא זו המתאימה לקיים את הבירור הנדרש בעניין מעצר בפיקוח אלקטרוני (ראו: בש"פ 4658/15 פיישר נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (09.07.2015); בש"פ 8585/15 בן לולו נ' מדינת ישראל (23.12.2015)) - העורר יציג בפני בית המשפט המחוזי הנכבד אפשרות ל"מקום פיקוח", הממוקם במרחק של לפחות 100 ק"מ מבית מגוריו של העורר, בו העורר יוכל לשהות בתנאי "מעצר בית" בפיקוחם של בני משפחתו הנ"ל, שאושרו על ידי שירות המבחן, זאת בכפוף לכך שהמקום שיוצע יעמוד בתנאים המנויים בחוק המעצרים, ויאושר על ידי בית המשפט המחוזי הנכבד, וכן בהתקיים התנאים הנוספים הבאים:

א. הפקדה כספית, בצד ערבות של העורר ושל כל אחד מן המשמורנים - בסכומים שיקבעו ע"י בית המשפט המחוזי הנכבד;

ב. הוצאת צו עיכוב יציאה מן הארץ והפקדת דרכונו של העורר;

ג. איסור מוחלט על יצירת קשר עם מי מהמעורבים בפרשה, וניתוק תקשורת.

13. ככל שבידי העורר להציע חלופה כאמור בפסקה 12 שלעיל והסכמה לתנאים הנזכרים שם - היא תובא בפני מנהל הפיקוח האלקטרוני ובפני שירות המבחן בתוך שבוע ימים ממועד פרסום החלטתי זו. המנהל ושירות המבחן יתייחסו לכך תוך שבוע נוסף, ולאחר מכן תובא החלופה לאישור בפני בית המשפט המחוזי הנכבד. עוד יובהר, כי ככל שתידרש השלמה להחלטה זו בעניינים שונים עקב ממצאי בדיקת ההתאמה למעצר בפיקוח אלקטרוני, היא תינתן על ידי בית משפט המחוזי הנכבד, שיוכל, כמובן, אף לשנות או להוסיף על התנאים שנזכרו לעיל, כפי שהבדיקה האמורה תחייב - והכל כמיטב שיקול דעתו.

14. עד להחלטה של בית המשפט המחוזי הנכבד כאמור בפסקה 13 שלעיל - ישאר העורר במעצר.

ניתנה היום, כ"ד בטבת התשע"ו (5.1.2016).

ש ו פ ט

העותק כפוף לשינויי עריכה וניסוח. K02.doc_15087660 רש